

GYÁRFÁS ENDRE
DÖRMÖGŐÉK ŪRVENDÉGE

- m e s e j á t é k -

Zene: Kocsák Tibor

Szereplők:

Apó, Anyó, Bori, Berci, Marci, Réka, Hőrcsög, Menyét

ELSŐ FELVONÁS

1. jelenet

(A színen erdei tisztás, Dörmögőék lakófájával. Bevonul a nézőtérről vagy a színpalak mögül a Dörmi-család)

BEKÖSZÖNTŐ DAL:

DÖRMÖGŐÉK EGYÜTT *(ének):*

A Dörmögő-család
így köszönt ma rád:
brum-brum, brum-brum,
jó napot!

(Mindegyik szereplő külön mondja: Jó napot!)

Vígan brummogunk,
mert hogy itt vagyunk
vendégségben nálatok.
Minket is ha megtisztel egy vendég,
látja majd, hogy kedvesek a medvék.

Mert minden medve bocs-korában
csizmájában, bocskorában
járja már a jóbarátok útját.
Megsegít, ha bajba jutsz,
támogat, ha rászorulsz.
Kiálts velünk háromszoros
hurrát!

(Messzebről fejszecsattogás)

DÖRMÖGŐ (APÓ): Kivágták már a fél erdőt.

ANYÓ: Nem is volt rá engedélyük?

DÖRMÖGŐ: Nem volt. Újat sem ültettek.

BERCI: Ültessünk mi! Értünk hozzá.

DÖRMÖGŐ: Értünk, persze. Csak amíg a
csemetékből nagy fák lesznek,
hol találunk az odvakban
jó vadmézet?

ANYÓ: S az ágakon
friss gyümölcsöt? Apónak is
kevesebb lesz a munkája,
hiszen erdőkerülő.
Mit kerüljön, ha nincs erdő?

BORI: Ráfér egy kis pihenő.
Úgyis annyit dolgozott már.

DÖRMÖGŐ: Annyit, annyit... Tudod, Borka,
ha nincs munka, nem lesz torta.

ANYÓ: Nem hogy torta: még kalács sem.
nem hogy kalács: ha munka nincs,
alig telik kenyérre is.

MARCI: Torta, kalács, kenyér... Anyó,
megéheztem.

BORI: Én is.

BERCI: Én is.

ANYÓ: No, azért még nem tartunk ott,
hogy a kamra kiürüljön.
Egyikünk sem marad éhen.
Jó termés volt tavaly nyáron.
Emlékeztek? Mindhármótok
segített a befőzésben.

BORI: Én hámoztam.

BERCI: Én magoztam.

MARCI: Én meg...

BERCI: Mondd, hogy „én napoztam”!

MARCI: Nem is igaz!

BERCI, BORI: De igaz is!

MARCI: Jó, jó... Tudom én magam is.

(Újra a fejszecsattogás)

ANYÓ: Folytatják az erdőirtást.

DÖRMÖGŐ: Tiltakoznunk kell. Anyóval
elme gyünk a nagygyűlésre.

BERCI: Mi lesz ott?

DÖRMÖGŐ: Az erdő népe,
remélem, hogy úgy határoz:
hagyják abba a favágást,
kezdjük el a telepítést!

BORI: Sikerülhet?

DÖRMÖGŐ: Sokan vagyunk,
az irtókkal elbánhatunk.

BERCI: Mi is megyünk?

DÖRMÖGŐ: Nem, nem, bocsok,
bízzátok ezt felnőttekre!

MARCI: Mi lesz velünk? Éhenveszünk?

ANYÓ: Borika majd főz tirátok,
ti meg, fiúk, segítetek,
mosogattok, törölgettek,
a virágot locsoljátok,
és csak ritkán veszekedtek.

BERCI: Miért nem mondd azt, hogy „soha”?

ANYÓ: Nem mondhatom, mert ismerlek.
Nem kívánok lehetetlent.

DÖRMÖGŐ: Jók legyetek!

ANYÓ: Jól egyetek!

DÖRMÖGŐ: Tűzre, vízre ügyeljete!

ANYÓ: Hazajövünk szerda délre.

DÖRMÖGŐ: Vagy ha nem, hát csütörtökre.

(Feltarisznyáznak, elbúcsúznak, elmennek)

BOCSOK: Jó utat! Járjatok szerencsével!

BERCI: No, lássuk a befőttünket!

MARCI: Ne csak lássuk, együk is meg!

BORI: Sürge-fürge vagy most, Marci.
Bezzeg a gyümölcszüreten!

MARCI: Régesrég volt. Felejtjük el!

(A Dörmi-lakból vödörlánc-szerűen kihozzák a befőttes üvegeket. Kis asztalt is hoznak, tálkákat, kanalakat. MARCI már partedlit is köt a nyakába)

BORI, BERCI: *(BEFŐTT-DAL)*

Azt ne hidd, hogy egyremegy,
hogy ha érik már a meggy,
s nem szeded le, nem szeded,
mert henyélni jó.
Sárgul ám a sok barack,
és te mégis itt maradsz,
kis kosárral nem szaladsz,
ébren álmodó.

EGYÜTT: Mert kifőztük,
hogy befőzünk,
és a befőttünk
olyan finom, (hogy már)
nincsen arra szó.
Hogyha jössz,
ránkköszönsz,
néked is jut majd
kóstoló.

(Tánc, imitált befőttevés)

(Kintről autóduda-szerű töfögés. Közeledik)

BORI: Hallottátok?
BERCI: Jön valami.
Egész biztos, hogy gépkocsi.
MARCI: Hű, de bölcs vagy, Berci bátyó!
Hogy jöttél rá, hogy nem hajó?
BERCI: Miért? Hajó nem is lehet?
Léghajó vagy űrhajó...
MARCI: Papírhajó... Mar-hajó!

(BERCI nekimegy. Bunyó. BORI szétválasztja őket)

BORI: Ne kapjatok szőrbe, fiúk!
Mindjárt itt lesz. Csakhamar
megtudhatjuk, mit akar.

(Dudálva jön ROBOT RÉKA. Körülveszik, megcsodálják)

BORI: Nini, nini! ez kicsoda
BERCI: Nem kicsoda. Micsoda!
Én értek a micsodákhoz:
mindenfajta masinákhoz.
Masina ez, látod. Robot.
RÉKA: Szép jó napot, szép jó napot!
BORI: Beszél!
BERCI: Bori, jó, ha tudod,
vannak beszélő robotok.
Elmondom, hogy hogy működnek:
van egy digitális...
MARCI: Máskor!
RÉKA: Szép jó napot, szép jó napot!
MARCI: Neked is, te szép jövevény.
Isten hozott Dörmiéknél.
Mert mi azok volnánk: medvék.
RÉKA: Örvendek.
BERCI: A nevem Berci.
Más szóval: az Ezermester.

(Lelkesen hajol meg, nekimegy vagy lever valamit)

MARCI: Kissé szeleburdi.
(MARCI a befőttes üvegből húzza ki a kezét, törli, nyújtja)
Marci.

BORI: Torkoskodni sosem restell.
Nevem Dörmögő Borbála.

MARCI: Kissé felvágták a nyelvét.
(BORI pukedlizik)

BERCI: Nekünk kihez van szerencsénk?
RÉKA: Én... én... én... királylány vagyok.
MIND: Királylány?
RÉKA: De nem ám földi!
MARCI: Égi?
RÉKA: Azaz... hogy is mondjam?
Most érkeztem úrhajóval.
BERCI: Hajó! Ugye, öcskös, mondtam?!
MARCI: Hol hagytad az úrhajódat?
RÉKA: Kissé odább... a tisztáson.
(M. bakot tart B-nek)
BERCI: Ahá! igen! Ott van! Látom.
(Ugyanezt megcsinálják egymással és BORIval)
MARCI: Ott van, ott van! Elég kicsi.
BERCI: S a legénység?
RÉKA: Magam jöttem.
Nincs legénység. Csak leányság.
MARCI: Honnan jöttél, kedves - fenség?
RÉKA: Nem, nem fenség. Robot Réka.
MARCI *(ugrál)*: Réka, Réka, heuréka!
BERCI: Szóval?
RÉKA: Szóval? Nem is szóval
jöttem, hanem úrhajóval.
BERCI: A fékező rakétával
hamar sikerült leszállnod?
RÉKA: Hamar s... a Mars! A Marsról jöttem.
MIND: A Marsról?!
BORI: Jé, marslakó vagy?
RÉKA: Igen. Azaz hogy csak voltam.
A Marson csak robotoltam.
Alig kaptam fizetséget.
BORI *(BERCIhez)*: Királylány volt és robotolt?
Hogy lehet ez?

RÉKA: *(ijedten)* Rosszul mondtam.
Úgy helyes, hogy robot voltam.

MARCI: Most is az vagy!

RÉKA: Igen, igen,
de, gondolom, ha sokáig
maradhatok itt a Földön,
olyan leszek, mint ti.

MIND: Mackó?

RÉKA: Hát... ha beválok mackónak...

BERCI: Megtanítalak brummogni.
Mondd utánam: brum-brum!

RÉKA: Brüm-brüm.

BERCI: Ez még nem megy.

MARCI: Tőlem tudd meg,
hogy kell mézet kanalazni!

BORI: Ha rám figyelsz, megtanulhatsz
csipkebogyóból, gubacsból,
gesztenyéből gyöngysort fűzni.

(Mutatja a saját nyakláncát)

Csak brummogunk, csak dörmögünk,
pedig szegény Réka gyerek
borzasztóan éhes lehet.

BERCI: Nem te adsz. Én adok neki!

(Igyekszik legyűrni torkosságát. Nyújtja, visszahúzza, majd megint nyújtja a tálkáját. A többiek is. RÉKA nem tudja, kitől fogadja el. BORI végül külön tálkába mér neki)

BORI: Jól van, jól van. Kapjon inkább
saját különbejáratú
tálkából a kedves vendég!

BERCI: Milyen?

MARCI: Milyen?

RÉKA: Csodálatos.
A Marson sincs ilyen kifőtt.

MARCI: Kifőtt? Minálunk ez befőtt.

BERCI: Jut eszembe! Kedves Réka,
hogyhogy a mi nyelvünkön beszélsz?

RÉKA: Megtudtam, hogy így beszélnek,
ahol földre kell majd szállnom.
Erre programoztam magam.

BERCI: Ez érthető. Nyelvi program.
Ilyesmi a Földön is van.

BORI: Kedves Réka, nálunk maradsz?
RÉKA: Ha nem vagyok terhetekre...
MARCI: Dehogy is vagy! Itt a házunk:
megmutatom, hol alszol majd.

(A Dörmi-lak bejáratához vezet. Benéznek)

RÉKA: Nincs elég hely még egy ágynak.
BORI: Hát bizony nincs. Mit csináljak?
MARCI: Az enyémet felajánlom.
RÉKA: S hol alszol te?
MARCI: *(körülnéz)* A faágon.
BORI: Vigyázz, ne légy ágrólszakadt!
BERCI: Figyeljete! A családban
ki az ezermester?
MIND: Te vagy!
BERCI: Van nekünk egy remek sátrunk.
Lakjék abban! Verjük fel itt!
MARCI: Meg sem ázik, meg sem fázik.
BORI: Az sem baj, ha terpeszkedik.

(BERCI és MARCI hozza a sátrat. Hátról középen állítják fel. Ha lassan megy, generálsötét, közben a befőtt-dal zkr.-ral)

2. jelenet

(Ott a sátor. RÉKA többször bemegy és kijön. Amikor kijön, a bocsok megtapsolják. Hajlong)

MARCI: Milyen bájos, milyen kecses!
BERCI: Ha jól látom, álmos lehet.
RÉKA: Fején találtad a szeget.
(MARCI úgy tesz, mintha BERCI fején szeget találna)
MARCI: Itt a szeg. A Berci fején.
BORI: Bolondozik a két legény.
RÉKA: Álmos vagyok... Mindjárt alszom.
Bebújhatnék a sátramba?
Ez már, ugye, az én sátram?
BORI: Tied, tied, királylányka.

(RÉKA a sátorba megy. Behúzzák a ponyvát)

MARCI: Énekeljek altatódalt?

BERCI: Isten ments! A te hangodtól
pokoli rossz lesz az álma.

(Bevonulnak a DÖRMI-LAKBA)

BORI: Amíg alszik, csendben, halkan
játszhatunk a Dörmi-lakban.

(El)

3. jelenet

(Zenei aláfestéssel belopakodik HÖRCSÖG. Körülnéz, szimatol Belenyalakodik a befőtbe. Egy üres üveget zsebre akar vágni, de az nem fér be. Beles a sátorba is, fejét csóválja. Bekukkant a lakba is, de MARCI jön ki farral, őt hanyatt dönti)

MARCI: Hanyatt estél, Hörcsög szomszéd?

HÖRCSÖG: De csak a csodálkozástól.
Milyen szép nagy sátratok van!

MARCI: Van is!

HÖRCSÖG: Vendég is van, látom.
Soká marad itt?

MARCI: Remélem.

HÖRCSÖG: És? Ki fia-borja?

MARCI: Hörcsög!
Nem fiú ő, hanem leány.
Nem is borjú, hanem...

HÖRCSÖG: Hanem?

MARCI: Nem találod ki, ha hétszáz
évig élsz is.

HÖRCSÖG: A hétszázát!

MARCI: Annyit mondok, hogy Mars...

HÖRCSÖG: Marsall?
Az afféle főtábornok.

MARCI: Mars...

HÖRCSÖG: Mars-csokoládé árus?

MARCI: Marslakó, te! Királylányka.
A Marsról jött úrhajóval.

HÖRCSÖG: Ahá! Láttam is az előbb
az úrhajót.

MARCI: Nahát azzal!

(Kijön BERCI és BORI)

BORI: Hozzánk jöttél, Hörcsög szomszéd?

BERCI: Kölesönkérnél, ezt-azt, amit sohanapján adnál vissza?

HÖRCSÖG: Hányszor fordult ilyen elő?!

BORI: Tizenötször.

HÖRCSÖG (*ujjain számol*): Tizennégyszer.

MARCI: Mondd, mit csinálsz azzal, amit elkunyerálsz, elviszel, de soha többé nem adsz vissza?

HÖRCSÖG: Mit csinálok? Te kis mafla. Jól figyelj a hörcsög-dalra!

(*HÖRCSÖG-DAL*) Kamrát, vermet színig hordok, dugig vannak zsákok, hordók, gazdag leszek, mint a lordok, mégis mindig mirgek-morgok.

Minden, ami megterem,
egykedőre kell nekem.
Csak magamnak, senki másnak,
Látogatót ne is lássak.

Hogyha jön is, raktáramba
világért sem engedem.
Gyúlik, gyúlik, gyúlik a vagyonom,
senki-, senki-, senkinek nem adom.

Jobb lesz, ha megeszem.
Hízik, hízik, hízik a pocakom,
romlik, romlik, romlik az alakom.
Kétségbe nem esem.

BORI: Nem szép tőled, hogy ilyen vagy.

MARCI: Nem csípjük az efféléket.

BERCI: De csípetnének - méhecskéekkel.

HÖRCSÖG: Jaj de nagyon odavagytok!
Azt hiszitek, csak énnekem
van itt hörcsögtermészetem?

HÖRCSÖG: Nos, például...

(*Körülnéz a nézőtéren, majd bekukkant a sátorba*)
Ennek a kis jövevénynek.

BERCI, BORI, MARCI: Neki? Ugyan!

HÖRCSÖG: Tudhatnátok:
ha jönnek az idegenek,
minden termést begyűjtenek,
mindent, ami nekünk termett:

búzát, rozsot, répát, retket,
céklát, cukrot, csalamádét,
krinolint és szafaládét,
kiesznek a vagyonunkból,
kilaknak a lakásunkból,
elszívják a levegőt,
s a kedvencük...

BOCSOK: s a kedvencük?

HÖRCSÖG (*körülnéz, meglátja az üvegeket*):

Mi is? mi is? A befőtt!

BERCI:

Szó ami szó, mohón falta.
Mondhatnám, hogy Marci-módra.

MARCI (*nekimegy*):

Csak azért, mert messzi földről,
azaz messzi bolygóról jött.

HÖRCSÖG:

Bamba bocsok! Mit gondoltok,
miért éppen itt szállt földre?

BORI:

Véletlenül.

HÖRCSÖG:

Miért éppen
itt verette föl a sátrat?

MARCI:

Itt van hely.

HÖRCSÖG:

Ti nem tudjátok:
mit rejthet a sátor alatt
a föld mélye.

BERCI:

Mi lehet az?

HÖRCSÖG:

Kincs!

BORI:

Kincs?

BERCI:

Kincs?

MARCI:

Kincs?

BERCI:

Nem tudhatja.

HÖRCSÖG:

Dehogyanem! A marslakók
sugarakkal pásztázzák a
Földet. És ahol egy sugár
visszaverődik a Marsra,
ott bizony kincs található.
S hogy kiássa és elvigye,
oda repül egy marslakó.

BORI:

Nahát!

BERCI:

Honnan tudod, Hörcsög?

HÖRCSÖG:

Olvastam.

BERCI:

Te tudsz olvasni?

HÖRCSÖG: Tudok. - De csak nagybetűket.
Hallhattátok. Beszélük is
erdőszerte.

MARCI: Nem hallottuk.

HÖRCSÖG: Mert a fületeken ültök.

BORI: Hát aztán? Ha megtalálja?
Azé a kincs, aki rálel.

HÖRCSÖG: Hol élsz, Borka? Azé a kincs,
akinek a telke alatt
lapul. Bárki leljen is rá.

MARCI: Akkor ez a miénk.

BORI: Ha van
kincs a sátor alatt.

BERCI: Lehet!

HÖRCSÖG: Vigyék el az *idegenek*?

MARCI: Nem, nem. Világért se vigyék.

HÖRCSÖG: Ne add másnak, ami tiéd!

(Némajáték: a bocsok a tálkákkal vagy egy-egy ruhadarabbal „gyakorolják”, hogy nem adnak oda semmit egymásnak)

BORI: Olyan kedves... Ártatlanka.

HÖRCSÖG: Csak úgy látszik. Olyan, mint egy
kifordított mézesbödön:
kívül mézes, *belül* kemény,
hideg, rideg, valódi fém.

(A sátorban hangosan ásít RÉKA)

MARCI: Felébredt. Most megláthatod,
Hörcsög szomszéd, hogy aranyos.

HÖRCSÖG: Aranyos! Lesz! Meghiszem azt:
majd ha övé lesz az arany.

MARCI: Ha a hangját is meghallod,
minden gyanúd elszáll, mint a...
mint az megriasztott méhraj.

(RÉKA kilép a sátorból, nyújtózkodik, ásít)

BORI: Idegen volt mostanáig.
De most *ismerősen* ásít.

RÉKA *(meglátja HÖRCSÖGÖT, pukedlizik)*:
Örvendek. Én Réka vagyok.
Csak innen a szomszéd Marsról.

HÖRCSÖG: Örvendek. Én Hörcsög vagyok.
Csak innen a szomszéd - spájzból.

MARCI: Jól aludtál?

RÉKA: Kösz, remekül.

MARCI: Akkor könnyen lehetsz mackó.
Minden medve remek alvó.

RÉKA: De már ébren vagyok, tele munkakedvvel. Kérhetnék egy...

MARCI: Persze! Mit kérsz?

RÉKA *(körülnéz):* Hát... egy *ásót*.
(Megdermednek)

BORI: Ásót?

BERCI: Ásót?!

MARCI: Ásót?!!

RÉKA *(nem érti):* Ásót.

HÖRCSÖG *(ördögien kacag):*
Ásót kér! Ez jó! Ez pompás!
Nem megmondtam?

BERCI: De. Megmondtad.

RÉKA: Mit mondott meg?

HÖRCSÖG: Ásót! Csákányt!
Tessék! Hadd lelje csak kedvét!
Ássa ki a...! Jó szerencsét!
Viszlát, hiszékeny kis medvék!

(Vihogva, kacagva elszökdécsel)

4. jelenet

(A bocsok gyanakodva kerülgetik RÉKÁt)

BERCI: Ásó kéne?

RÉKA: Talán nincsen?

MARCI: De van. Mire kell az neked?

RÉKA: Mire? Mire kell egy ásó?
Hát arra, hogy ássak vele.

BORI: Nahát! Ásni akar vele!

RÉKA: Ruhát varrjak? Sálat kössek?
Az ásóval?

BERCI: Nem tréfa ez.
Ez a telek a mi telkünk.
Dörmiéké. Leszögezem.

RÉKA: Nem érdemes leszögezni.
Úgy sem repül el. Én pedig
nem viszem el, nyugodt lehetsz.

MARCI: Nem viszed el?! Mit?

RÉKA: A telket.

BERCI: A telket nem. Milyen ravasz!

RÉKA: Nem értelek.

BERCI: A telket nem.
De a kincset! Azt elvinnéd!

RÉKA: Miféle kincs? Miről brummogsz?

BORI: Ami itt a sátor alatt
lapul. De az minket illet!

RÉKA: Kincs a földben? Honnan tudod?

BORI: Én... Mi nem is tudjuk, csak te.

RÉKA: Én? Miért én? Honnét tudnám?

BERCI: A Marsról... a sugarakkal...
Azért jöttél, hogy kiássad!

RÉKA: Dehogy! Én... én... nem is jöttem...

BERCI: Nem is jöttél? Dehogyis nem!
Bizonyíték van rá.

RÉKA: Mi az?

BERCI: A tisztáson - az úrhajód.

RÉKA: Az úrhajó ott van, igaz.

BORI: És az ásó? Miért kéred?
Mit ásnál, ha nem a kincset?

RÉKA: Én... én... *(elpityeredik)*
én... az erdőszélen
megláttam egy rózsatövet...
Gyönyörű... de nem kap vizet.
Szomjúhozik, száradozik,
fonnyadozik, kornyadozik...
Úgy gondoltam, hogy kiásom,
földlabdával idehozom,
és itt újra elültetem.
Azután majd öntözgetem...
Csak azért, hogy örüljetelek.
Mert olyan szép... Azt akartam:
díszítse a portátokat.

BERCI: Bóg.

BORI: Dehogy bóg. Sír.

MARCI: Szerintem
csak pityereg. Könnyeket ejt.
Őszinték a könnyei.

BERCI: Higgyünk mindent el neki?!

BORI: Emlékszem: az erdőszélen
valóban nő egy szép rózsza.
Soha senki nem ápolja.
Kiáshatnánk együtt.

MARCI: Gyerünk!
Nem hazudik a királylány.
Javaslom, hogy bízzunk benne.

BERCI: Jó, jó. De azért az ásót
nem adhatjuk a mancsába.

MARCI *(nekimegy)*: Nincs is mancsa, csak kacsója.

BERCI: Marci! Belebolondultál?

MARCI: Én? Mit képzelsz? Csak sajnálnám,
ha oktalan megbántanánk,
és elmenne a királylány.

(BERCI a D-lakból hozza az ásót. Nyújtja RÉKÁnak, de az utolsó pillanatban visszarántja)

BERCI: Majd mi kiássuk a rózsát.
Sosem árt az óvatosság.

(Mind el)

5. jelenet

(A Hörcsög-dal motívuma zkr-ral)

(Jön HÖRCSÖG, más színű ásóval a vállán)

HÖRCSÖG: Gyülik, gyülik, gyülik a vagyonom,
senki-, senki-, senkinek nem adom...
(prózában)
Ha szimatom, nem csal, ezek
elhúzták a csíkot... Haha!
Most jövök én! Itt az ásóm...
Ne legyen a nevem Hörcsög,
ha a kincset ki nem ásom.

(Bebújik a sátorba, majd kibújik)

Kincset? No de van-e itt kincs?
Ki mondta azt először, hogy
kincs lehet a sátor alatt?
Én?! Igazán? Nahát ilyet!
De miért ne lenne kincs?
Mért jött volna a marslakó,

hogya oka s célja nincs?
Mert ezek az idegenek,
akik idesereglenek
más bolygóról, csillagokról,
azért jönnek, hogy a Földről
minden kincset *elvigyenek*.
Nos hát, próba szerencse!
Ha a kincset megtalálom,
teljesülhet legszebb álmom:
építek egy raktárházat,
s a raktárat teletöltöm.
Mivel? Amit innen-onnan
csenve-csórva, lopva-csalva
összeszedek hegyen-völgyön.

(MENYÉT óvakodik be. H. nem látja. Hallgatózik)

HÖRCSÖG *(énekel)*: Gyűlik, gyűlik, gyűlik a vagyonom,
senki-, senki-, senkinek nem adom,
jobb lesz, ha megeszem...
Nem lazállok tovább. Rajta!
Kiasom a kincset... Aztán
hoppon marad a királylány.

6. jelenet

(MENYÉT jön. Hátról befogja HÖRCSÖG szemét, és kicsavarja kezéből az ásót)

HÖRCSÖG: Hé, hé, mi az? Űrtámadás?
Hol az ásóm? Ki vette el?

(Meglátja MENYÉTet, aki boxállásba helyezkedik)

Jé, te vagy az, Menyét szomszéd?

MENYÉT: Ki más lenne?

HÖRCSÖG: Miért vetted el?

MENYÉT: Én akarok ásni vele.

HÖRCSÖG: Ásogasd a magad kertjét!
Neked is van ásód. Azzal!

MENYÉT: De én itt akarok ásni.

HÖRCSÖG: Mit?

MENYÉT: Azt, amit te akarnál.
A kincset - a sátor alatt.

HÖRCSÖG: Kitől hallottál a kincsről?

MENYÉT *(a nézőkhöz)*: Ugyan kitől?

HÖRCSÖG (*megragadja az ásónyelet*):

Idevele!

(*Huzakodnak, elesnek*)

Én voltam itt előbb, Menyét.

MENYÉT: De én vagyok az erősebb.

HÖRCSÖG: Te csak hiszed. Földhöz verlek.

MENYÉT: Korábban kell ahhoz kelned.

(*Verekednek. Nem bírnak el egymással. Szuszogva, fáradtan szorongatják kétfelől az ásót*)

MENYÉT: Jól van... Egyezzünk meg, szomszéd!
Nem ások, ha te sem ásol.

HÖRCSÖG: Jó... De akkor a marslakó
ássa ki majd. Az övé lesz.

MENYÉT: Úgy látom, az eszed éles.
Ássunk mi! De ketten együtt!

HÖRCSÖG: És ha rálelünk a kincsre?

MENYÉT: Vita nélkül megfélezzük.

HÖRCSÖG: Rendben. Adsz-e mancsot rá?

MENYÉT: Melyik a több? 3 vagy 4?

HÖRCSÖG (*ujjain számolja*): Négy.

MENYÉT: Akkor tiéd a negyede.
Nekem csak a harmada jut.

HÖRCSÖG: Benőtt már a fejem lágya.
Egyharmad több, mint egynegyed.
Egyformán kell nekem s neked.

(*A nézőkhöz*)

Most látszatra megegyezem...
Aztán szépen kicselezem.

MENYÉT: Fele-fele. Nehogy azt hidd,
hogy nem vagyok igazságos.

(*A nézőkhöz*)

Értsed *i* nélkül: gázságos.

HÖRCSÖG: Mikor kezdjük?

MENYÉT: Akár máris.

HÖRCSÖG: De bármikor megjöhetnek.
Mit mondunk majd a bocsoknak:
miért ásunk?

MENYÉT: Fogas kérdés.
Hm... Tudom már, mi legyen az
úrlánnyal s a három boccsal.
Vidd el őket a cirkuszba!

HÖRCSÖG: Cirkusz? Hol van itten cirkusz?

MENYÉT: Nem láttad a plakátokat?
Vándorcirkusz táborozik
valahol az erdőszélen.

HÖRCSÖG: Ez jó, ez jó! Pompás ötlet!
Beültetem a hintába...
a cirkuszba mindnyájukat.

MENYÉT: Aztán ásunk. De csak együtt!

HÖRCSÖG, MENYÉT: Ezt a játszmat megnyerhetjük.

*(Kétfelé indulnának, de egyik sem engedi el az ásót. Végül M. a vasát, H. a nyelét kapja meg.
Némajáték: cserélnek, visszacserélnek. Mindketten el, kétfelé)*

7. jelenet

(MENYÉT visszatér új, egész ásóval)

MENYÉT: Jól becsaptam a Hörcsögöt.
Hiszi: ha nincs ásónyelem,
csak a könnyeimet nyelem.
De otthon a menyétlakban
nyélbeütöttem az ásóm.
Nyélbeütöm ezt a dolgot,
és a gödröt máris ásom.

(Bemegy a sátorba. Ásás közben ott énekli dalát. A közép-résznél kijön, majd visszabújik)

MENYÉT *aranyásó dala*: Ki korán kel,
aranyat lel,
de csak hogyha ásogat.
Itt vagyok én,
isteni lény:
megelőzők másokat.

Gödröm, gödröm, kicsi gödröm,
mondd meg nekem, no de rögtön:
ki lesz majd a leggazdagabb
erdőn, mezőn, messzi földön!

Ugye, hogy én?
Ugye, hogy én?
ne mondják rám:
gyöngye legény!
Korán kelek,

kincset lelek,
kincsem révén
gazdag leszek,
leggazdagabb a
földkereken.

Ki korán kel... stb.

(Kimászik, törli homlokát)

MENYÉT: Melegem van... Elegem van!
A gödröt már mélyre ástam,
de a kincset nem találtam.
Szusszanok egy kicsit... Nem, nem!
Maglehet: csak egy bakarasz,
s beleütközik az ásó.
Vasládában lesz? Vagy rézben?
Az a fő, hogy enyém legyen.
Egészben! nem felerészben!

(Bebújik a sátorba)

8. jelenet

(A szín üres. A hangok a színpadon kívülről hallhatók)

BORI HANGJA: Igazad volt: ez a rózsza
szomjúhozott.

MARCI HANGJA: Ki fogja majd
elültetni?

RÉKA HANGJA: Bízjátok rám!

MENYÉT: Jönnek! Usgyé! Söprök innen.
Mély a gödör... alig tudok
kikecmeregni belőle.

(Kimászik, ásójával eliszkol)

HÖRCSÖG HANGJA: Kedves bocsok, kedves Réka...
Elvinnélek a cirkuszba.

BOCSOK: Hurrá, éljen! Éljen, hurrá!

(RÉKA be a földlabdás rózsatővel)

RÉKA: Menjetek csak! Ne várjatok!
Majd... megyek majd utánatok.
Csak a rózsatővel van itt
egy kis dolgom...

MARCI HANGJA: Siess! Megyünk.

RÉKA:

Szia, szia... Jó mulatást!
(*magának*)
Megvan rá a jó okom, hogy
ne menjek el a cirkuszba.
Hová ültessem a rózsát?
Ide? Oda? Oda? Ide?
Lehet ide, lehet oda,
de nem lehet ide-oda.
Nem adták az ásót nekem
a mackók... Nem bíznak bennem!
Pedig Isten látja lelkem:
hogya egyszer kincset lelnék,
megosztanám velük. Meg én!
Gödör kell a rózsatőnek...
Mivel ássam? Fogpiszkáló...
kiskanál... tű... Á, megvárom,
míg a bocsok hazajönnek
a cirkuszból. Brrr! A szó is
hátborzongatóan hangzik.
Másoknak is? Mindenkinék?
Hát... én tudom, amit tudok.
Most egy hangyányit szundítok.
Szóljatok, ha megérkeznek.
Bebújok a szép sátramba...
Mert ugye szép? Hogy? Nem értem.
(*Bebújik a sátorba. Sikít*)
Jujjúj, gödör! Beleestem!
Ó, jaj nekem! ó, jaj nekem!

(*Generálsötét vagy függöny*)

9. jelenet

(*Az erdő másik tisztása. Itt áll az űrhajó. HÖRCSÖG jön új ásónyéllel*)

HÖRCSÖG: Nem csak nyelem van ám, hanem
ásóm is. Hogy hol? A spájzban.
Vagy a veremben? Lehet, hogy
az ásómat mélyre ástam?
Megkeresem-megtalálom.
Előbb ásóm, aztán kincsem.
Mert a kincs az enyém, hisz a
kincse méltóbb senki sincsen.

(*Kintről a bocsok nevetése*)

Itt jönnek a Dörmi-mackók.
Sietek, hogy vegyek nekik
cirkuszjegyet... Míg ott ülnek,
nem zavarják a munkámat.
Ott maradnak, ameddig csak...

(Megfordul, de az ásónya beleütközik az úrhajóba)

Hopp! Jobb gondolatom támadt.
Hú, de jó! A cirkuszjegyek
árát sem kell kifizetnem,
mégis távol tartom őket
a sátortól - a kincsemtől.

(Jön BORI, BERCI, MARCI)

BERCI: Itt az úrhajó!

BORI: Szép! ezzel
jött a Marsról a barátnőnk.

HÖRCSÖG: Barátnőtök?

MARCI: A barátnőnk.
Semmi rosszat nem akar.

BORI: Nem hiszük a rágalmaid.

HÖRCSÖG: Be kell látnom, hogy tévedtem.

MARCI: Ugye?

HÖRCSÖG: Nekem is barátom.
Sőt. Csak nekem.

BERCI: Hogy érted ezt?

HÖRCSÖG: Ha nem így van, miért engem
küld vissza a testvééréért?

MARCI: Hova?

BORI: Mit mondsz?

BERCI: Kicsodáért?

HÖRCSÖG: Hát a Marsra.

MARCI: Oda? Téged?

HÖRCSÖG: Arra kért, hogy utazzam el
kedvenc szülőbolygójára.
Kisöccsével térjek vissza.

BERCI: Öccse is van? Nem is mondta.

HÖRCSÖG: Réka itthon érzi magát.
Szeretné, ha testvére is
osztoznék a jódogában.

BORI: Meg is értem. Csak azt nem, hogy
miért nem ő hozza el?

HÖRCSÖG: Mert... mert fél, hogy ottfoghatják,
s nem eresztik újra ide.

MARCI: Én meg azt nem értem, Hörcsög...

HÖRCSÖG: Mit, Marci?

MARCI: Hogy miért nem minket kér meg? Mi is elhoznánk az öcsikéjét.

BORI: Bizony!

BERCI: Mi is!

HÖRCSÖG: Nem tudnátok vezetni az úrhajóját.

BERCI: Úrhajót? Huh!
Én még biciklit is tudok vezetni. Még triciklit is!

MARCI: Mi is tudjuk úgy, ahogy te.

HÖRCSÖG: Na ne! Csak a piszi hiszi.

BORI: Nem nézed ki belőlünk?

HÖRCSÖG: Nem.
Azt sem tudod, hol a kuplung.

BERCI: Nagy eszed van. Úrhajóhoz nem kell kuplung. Tudod, mi kell? Indítógomb.

HÖRCSÖG: És az hol van?
(BERCI bemászik az úrhajóba)

BERCI *(bent)*: Itt.

HÖRCSÖG: S a fékezőrakéta vezérlője?
(MARCI is bemászik)

MARCI *(bent)*: Megtaláltam.
(Mindketten kibújnak)

HÖRCSÖG: Egy szó mint száz: én kaptam a megbízatást. Én utazom. *(Mászik befelé)*

BERCI: Figyuzzatok: cseles leszek.
(hangosan)
Jól van, Hörcsög. Repülj, repülj!
Addig mi a sátor alatt kiássuk a kincset.

MARCI: Ki ám!

BERCI: Mi találtuk, mienk marad.
(HÖRCSÖG visszamászik a földre)

HÖRCSÖG: Úgy? Kisemmiznétek engem?

BERCI: Bizony.

HÖRCSÖG: Nem. Ezt nem hagyhatom.
De esküvel megfogadom:
ha ti mentek el a Marsra,
megvárlak a kincsásással.
Leteszem a nagyesküt is.

MARCI: Hova?

HÖRCSÖG (*körülnéz*): Hova?
(*Jobb mellére teszi kezét*)
Mondjuk ide.

BORI: A szívére esküszik.

HÖRCSÖG (*félre*): Nem is ott van, - hanem itt.

MARCI: Minden kincsnél fontosabb, hogy
idehozzuk Réka öccsét.

BORI: Tudom, jól esik majd neki
Dörmiéktől a segítség.

HÖRCSÖG: Ti vagytok az ügyesebbek,
okosabbak, jobb szívűek.

BERCI: Belátod?

HÖRCSÖG: Be. Vágjatok hát
neki a nagy világűrnek!

DAL AZ ŰRUTAZÁSRÓL (négyes)

HÖRCSÖG: Ugye szép, ugye jó
lesz a nagy kalandozás?

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

HÖRCSÖG: Kilövés, repülés:
ezt nem érzi senki más.

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

BERCI: Suhanunk, lebegünk,
és a Marsra érkezünk.

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

BORI: Sok tudós űrhajós
ugye föl nem ér velünk.

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

MARCI: Lomhamód cammogó
többé nem leszel, húgom.

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

HÖRCSÖG: Rád figyel, irigyel
mind a nép e földgolyón.

MIND: Ez az űrutazás, ez az űrutazás.

TÁNC

(Bemásznak az úrhajóba. HÖRCSÖG rájuk zárja az ajtót)

HÖRCSÖG: Rátok zárom ezt az ajtót.
Higgyétek csak, hogy utaztok!
Én meg kiásom a kincset.
Becsaptam a három mackót.
Bummm!

(Süvítő füttyöt ereszt meg, mintha rakéta indulna el. Kuncogva elszökdecsel)

(Generálsötét vagy függöny)

10. jelenet

(a sátornál. Nem látszik senki. RÉKA szepeg, majd énekel a sátor alatt, ill. a gödörben)

RÉKA DALA: ||: Csudarossz egyedül.
Csudarossz itt bezárva.
Csudarossz ez a sors:
szomorú, keserű. :||

Ha ülnék a kincsen,
ami úgy sejtem, nincsen,
akkor se lennék én
boldog, vidám.

Én más kincsre vágyom,
s az az ábrándos álmom,
hogy a szabadság napfénye
süssön reám.

Csudarossz egyedül... stb.

(Szepeg, sír, végül elhallgat)

(Balról HÖRCSÖG, jobbról MENYÉT jön, ásóval, hátrálva. Középen farral összeütköznek. Megijednek, megfordulnak. Az ásókkal kerülgetik, fenyegetik egymást)

HÖRCSÖG: Megígérted, hogy nélkülem
nem ásol a sátor alatt.

MENYÉT: Te is ugyanezt ígérted.

HÖRCSÖG: Be akartál csapni, Menyét.

MENYÉT: Rá akartál szedni, Hörcsög.

HÖRCSÖG: Lóvá tennél egy hörcsögöt?
Korábban kell ahhoz kelned.

MENYÉT: Korán keltem. S most - elverlek.

HÖRCSÖG: Próbáld csak meg!

MENYÉT: Megpróbálok.
Fekszel mindjárt - de kétvállon.

(Összecsapják az ásókat, de ettől mindketten kiejtik a kezükből. Birkóznak. Hanyatt esnek)

(RÉKA szepeg a mélyben)

MENYÉT: Pszt! Valaki sír a sátorban.
HÖRCSÖG: Nem sír. Kuncog. Kacarászik.
MENYÉT: Dehogy. Szepeg. Nyüszög. Zokog.
HÖRCSÖG: Nevet. Vihog. Hahotázik.
MENYÉT: Hová tetted a füledet?

(H. keresgéli és hátulról megfogja a fület)

HÖRCSÖG: Megvan! Kár, hogy a te füled
nem maradt a markomban.
MENYÉT: Igazad van. Mégsem zokog.
Vihorászik. Örvendezik.
Tudod-e, hogy miért?
HÖRCSÖG: Sejtem.
Meglelte a kincsemet.
MENYÉT: Ezt mondom én szóról szóra:
meglelte a kincsemet.
HÖRCSÖG: Ki lehet az?
MENYÉT: Ki lehet?

(Odaaraszolnak a sátorhoz, bekukkantanak)

HÖRCSÖG: Hahahaha!
MENYÉT: Hehehehe!
HÖRCSÖG: A marslakó.
MENYÉT: A királylány.
Húzzuk csak ki!
HÖRCSÖG: Miért húzzuk?
Jó hely az egy idegennek.
MENYÉT: Dinnyét hordasz a nyakadon?
Ki kell húznunk mindenképpen.
Mert ha kacag, kincset talált.
Elkergetjük - s mienk a kincs.
HÖRCSÖG: És ha zokog?
MENYÉT: Miért zokog?
Mert még nem ért le a kincshez.
Kiemeljük, elzavarjuk,
s a kincsásást mi folytatjuk.

(Lenyúlnak RÉKÁért)

MENYÉT: Hé, királylány!

HÖRCSÖG: Robot Réka!

RÉKA: Megmentőim... ?

MENYÉT, HÖRCSÖG: Azok vagyunk.

(Kihúzzák)

RÉKA: Ó, köszönöm! Hálás vagyok.
Kihúztatok a csávából.

HÖRCSÖG: A gödörből. Hol van a kincs?

RÉKA: Miféle kincs?

(H. és M. lenéz a sátor alatti gödörbe. Lehet itt valami játék: be-ki mászás... Közben összeütik a fejüket)

HÖRCSÖG: Jaj a fejem!

MENYÉT: Mi van vele?

(A gödörre, majd H. fejére mutat)

Itt sincs semmi - ott sincs semmi.

HÖRCSÖG (R.-hoz): Kiástad a gödröt?

RÉKA: Én? Nem.

HÖRCSÖG: Akkor te ástad ki, Menyét.

MENYÉT: Nyertél.

HÖRCSÖG: Úgyis én nyerek. Én!

RÉKA: Ki engedte meg, hogy itt a
Dörmögőék telkén ássál?

MENYÉT: Nem kértem rá engedélyt.

RÉKA: Elszaladok... megmondom a
mackóéknak... *(kiált)* Dörmögőék!

HÖRCSÖG: Kiálthatsz - de úgysem hallják.

MENYÉT: Szaladhatsz - de elkapunk.

(RÉKA elindul, de H. és M. bekeríti. Kergetőzés, cselezés után elfogják, megkötözik)

HÖRCSÖG: Érezd magad *lekötelezve*.

MENYÉT: A száját is... Most kiabálj!

(Bekötik a száját is)

HÖRCSÖG: Visszazárjuk a gödörbe?

MENYÉT: Dehogy! Akkor hogyan ásunk?
Hova? Hova... Megvan! Ide,
Dörmögőék lakásába.

(Betuszkolják a D.-lakba, rázárják az ajtót)

HÖRCSÖG: És ha megjönnek a szülők?
MENYÉT: Egy-két napig nem jönnek meg.
De a bocsok! Megjöhetnek!
HÖRCSÖG: Attól ne tarts! ki van zárva.
Mind a három be van zárva.
MENYÉT: Hová?
HÖRCSÖG: Hát az úrhajóba.
MENYÉT *(nevet)*: Cirkusz helyett - úrhajóba?
Mégsem vagy te sükebóka.

(Hátbaveri)

A Dörmögő-szülők távol...
HÖRCSÖG: A bocsok az úrhajóban...
EGYÜTT: Mienk lesz a kincs valóban.
(énekelnek)
Gödröm, gödröm, kicsi gödröm,
mondd meg nékem, no de rögtön:
ki lesz majd a leggazdagabb
erdőn, mezőn, messzi földön?
MENYÉT: Ugye hogy én?
HÖRCSÖG: Ugye hogy én?
EGYÜTT: Ne mondják rám:
gyöngé legény!
Korán kelek,
kincset lelek,
kincsem révén
gazdag leszek,
leggazdagabb
a földkereken.

(TÁNC, de úgy, hogy közben egymást cselezik: melyikük másszon be elsőnek a sátorba. Végül egyszerre tűnnek el benne)

F Ü G G Ö N Y

MÁSODIK FELVONÁS

1. jelenet

(Az úrhajó a tisztáson. Hátizsákkal, kulaccsal érzéki DÖRMÖGŐ és ANYÓ. Jöhetnek a nézőtér felől is)

APÓ és ANYÓ DALA:

EGYÜTT: Ungot-berket, tornyát-boronyát,
völgyet-hegyet bejártunk.
Furdalt már a kíváncsiság:
mit művelhet a családunk.

APÓ: Tettek-e a tűzre rossz fát?

ANYÓ: Nem ettek-e mérges gombát?

APÓ: Megbántottak-e valakit?

ANYÓ: Nem bántották-e valakit?

APÓ: Pergették-e bőven a mézet?

ANYÓ: Nem csípték-e őket a méhek?

APÓ: Szükség volt-e az eszközre?

ANYÓ: Hallgattak-e a szívükre?

EGYÜTT: Itthon lenni pompás, csudajó:
mindent rendben találunk.
El sem mernénk képzelni, hogy
póru járhat a családunk.

(DÖRMÖGŐ előveszi a kulacsot)

ANYÓ: Mindjárt hazaérünk, apjuk.
Ihatsz otthon.

DÖRMÖGŐ: De nem ilyet.
Mert ez gyógyvíz. Gyógyforrásból
töltöttem meg, emlékezhetsz.
Nyugtatja az idegeket.

ANYÓ: Tudom, megnyugodtál, hiszen
a gyűlésen megszavazták:
nem engedjük, hogy az erdőt
harácsolók kivághassák.

DÖRMÖGŐ: Gondolod, hogy meggyőzhetjük
szép szóval a kapzsiakat,
hogy csak szire-szóra szépen
a hasznukról lemondjanak?

ANYÓ: Igen, igen, bízom ebben.

DÖRMÖGŐ: Nem a földön jársz te, nem, nem.

(Iszik, kínálja ANYÓt is)

(A bocsok hangja az úrhajóból hallható)

MARCI: Halljátok? Itt beszélgetnek.

BERCI: „Nem a Földön jársz...” Azt mondják.

BORI: Hogyha nem a Földön, akkor...?

BERCI: Hol is járnának? A Marson!

BORI: Megérkeztünk volna?

BERCI: Persze.

BORI: Kikukkantanék egy percre...

BERCI: Hé, húgom! A légnyomás!
Minden bolygón más és más.
Hogyha kiszállsz, meglehet:
összenyomja a fejed.

MARCI: Lapos Borka, lapos Berci...
Palacsinták leszünk.

BERCI: Csak ha
nem vesszük fel a szkafandert.

MARCI: Nem látok itt egyet sem.

BORI: Mi lesz velünk, Istenem?

ANYÓ: Nézd csak, Apó! Egy úrhajó!

DÖRMÖGŐ: Nem a legkorszerűbb típus.
Vajon kik jöhettek vele?
Hé! Van-e itt valaki?

BERCI: Van. Mi. Három úrhajósok.

ANYÓ: Mindhármótok egészséges?

BORI: Igen.

DÖRMÖGŐ: Hosszú volt az út?

MARCI: Megmacskásodott a lábunk.

ANYÓ: Nahát! Hoztatok macskát is?

BORI: Nem. Miért? Tán kellett volna?

ANYÓ: Nem. Kevés az egér nálunk.

BORI: Örüljetek neki!

BERCI: Húgom!
Ezek nem olyan egérről
beszélnek, hogy cin-cin-cin-cin.
Ők számítógéphez való
egereket hiányolnak.

MARCI: Persze! Ezek mind robotok.
Itt a macska is vasmacska.

BORI: Kár. Hiába simogatnám,
nem dorombol, nem miákol.

DÖRMÖGŐ: Miért utaztatok ide?

BERCI: Elvinnénk egy kistestvérkét.

ANYÓ: Az a testvér - a tiétek?

MARCI: Nem, dehogy. Egy marslakóé.

DÖRMÖGŐ: Ő már régesrég itt van?

BORI: Nem lehet rég. Hisz még gyerek.

ANYÓ: Milyen összetartó család!
Örülök, ha segíthetek.

DÖRMÖGŐ: Úgy sejtem, a szomszéd bolygó
lakosai vagytok.

MARCI, BORI, BERCI: Azok!

DÖRMÖGŐ: Bújjatok ki!

BERCI: Nem bújhatunk.
Nincsen rajtunk üröltözet.

ANYÓ: Ez baj.

BERCI: Mennyi a légnyomás?

DÖRMÖGŐ: Egy atmoszféra.

BERCI: Jé, otthon is éppen ennyi.

MARCI: Hát a hőmérséklet?

DÖRMÖGŐ: Húsz fok.

BERCI: Meg se fázunk...

MARCI: El sem égünk...

BORI: Nem kell félnünk attól sem, hogy
palacsinta lesz belőlünk.

ANYÓ: Palacsintát emlegetnek...
Nálatok is van ilyesmi?

BORI: Hajjaj!

MARCI: Imádom!

BERCI: Kedvencem!

ANYÓ: Hű, de ismerős a hangjuk!

DÖRMÖGŐ: Bambuszmedve legyek, hogy ha
ezek nem a...

ANYÓ: Csitt, csitt, apjuk!
Hogy kicsodák? Még egy kérdés,
s a válaszból megtudhatjuk.
(*Hangosan*)
Melyikötök mit szeret?

MARCI: Kakaósat.

BERCI: Én túrósat.

BORI: Kajsziбарack-ízese.

ANYÓ: Erről rájuk ismerek.
Bújjon elő három kölykőm!

(*A bocsok sorra kikászálódnak az úrhajóból*)

BORI: Anyó!

BERCI: Apó!

MARCI: Hol lehetünk?

BERCI: Azt kell hinnem, hogy a Földön.

MIND (*énekelnek*): Itthon lenni pompás, esudajó.
Mindent rendben találunk.
El sem mernék képzelni, hogy
póru járhat a családunk.

||: Nem jár póru,
nem jár póru,
nem jár póru a családunk.:||

A BOCSOK TÁNCOLNAK

(*A tánc előtt DÖRMÖGŐ és ANYÓ feltűnés nélkül távozik*)

2. jelenet

(*A sátor előtt. Táskarádió áll vagy lóg a sátron. Madárdalokat idéző muzsika hallatszik belőle. A zene hirtelen megszakad*)

BEMONDÓNŐ HANGJA: Kedves Hallgatóink!
Az Erdei Rádió adását hallják. Mielőtt madár-
zenei műsorunkat folytatnánk, fel kell olvas-
nom egy fontos közleményt. Figyelem,
figyelem! Mint tudják, vidékünkre néhány
napja vándorcirkusz érkezett. A ma esti és
talán a holnap, holnapután esti előadás is
elmarad. A cirkuszból ugyanis eltűnt egy
artistalány. Ismertetőjelei: nyulánk termet,
... .. haj, ... szem. Vele egyidőben tűnt el
a cirkuszból egy jelmez és egy díszlet. A
jelmez robotbábura emlékeztet, a díszlet

pedig nem egyéb, mint egy úrhajó. Nincs kizárva, hogy a lány vitte el a kellékeket, amelyek nélkül a cirkusz nem tarthat előadást. Kérjük, hogy aki megtalálja a lányt, a robotjelmezt és az úrhajót, vigye vissza a cirkuszba.

Most pedig, kedves erdei hallgatóink, élvezzék tovább a muzsikát!

(Az iménti zene folytatódik)

(A sátor alól előkecmereg az ásókkal HÖRCSÖG és MENYÉT)

MENYÉT: Hallottad?
HÖRCSÖG: Nem vagyok süket.
Nem ültem a fülemen.
MENYÉT: Tudod-e, hogy kit keresnek? *(meglöki)*
HÖRCSÖG: Nem vagyok buta, sem lökött.
MENYÉT: Ha a kincset nem találjuk...
HÖRCSÖG: Tuti már, hogy nincsen is kincs.
MENYÉT: ... visszavisszük a leánykát...
EGYÜTT: S a jutalmat zsebrevágjuk.

(Egymás tenyerét, majd zsebüket ütögetik)

HÖRCSÖG: Te! Jutalmat nem ígérték.
MENYÉT: Ezek aztán fukar népek!
No de rá se ránts, komám!
Csak ha bőven megfizetnek,
zsáknyi bankót élénk tesznek,
akkor adjuk át csupán.
HÖRCSÖG: Kérjünk előbb pénzt a bábért.
Aztán megint pénzt a lányért!
MENYÉT: Nem is vagy te olyan lökött. *(meglöki)*
Két bőrt nyúzunk egy rókáról.
HÖRCSÖG: Róka is van?
MENYÉT: Mégis lökött.

(Bemennek a Dörmi-lakba. Úgy tesznek, mintha kivennék RÉKÁT a jelmezből, és újra megkötöznék)

HÖRCSÖG *(bent)*: Kihámozzuk a héjából...
MENYÉT *(bent)*: Újra megkötözzük... így ni!

(Kihozzák az odúból a bábót - a jelmezt, a lány bentmarad)

HÖRCSÖG: No, ez megvan. Hogy tudják meg a cirkuszban, hogy mi tudjuk, hogy ők nem tudják...?

MENYÉT: Levélben
megírjuk most, hogy itt meg itt
mindazt, amit kerestetnek,
pénz fejében átvehetik.

(MENYÉT levélpapírra ír HÖRCSÖG hátán)

LEVÉL-DAL

MENYÉT *(rap-stílusban adja elő):*

Mélyen tisztelt igazgató úr,
méltóztassék figyelni ránk!
Tisztességgel jelentjük önnek,
elcsíptük már a szökött leányt.
Borzasztó nagy küzdelem árán
tudtuk végül is elfogni őt.
Úgy harcolt, mint három oroszlán:
koponyánk, bordánk, orrunk betört.

HÖRCSÖG: De hát ez nem igaz.

MENYÉT: Na és ha nem igaz?
Többet kapunk, ha nagyobb a kár.
De hogyha akarod, legyen hát igazad:
betöröm neked én! Ha már muszáj.

HÖRCSÖG: Mélyen tisztelt igazgató úr,
csináljon cirkuszt, rajtunk nem áll!
Öné lesz újra a díszlet, a jelmez,
s ha már megadta, ami dukál,
visszaszerezheti magát a lányt is.
Érte külön kell fizetni majd.
De hogyha habozik, akár a szappan,
Réka fejére hozza a bajt.

(HÖRCSÖG vinni akarja a jelmezt)

HÖRCSÖG: Vigyük...?

MENYÉT: Dehogy! Rövid ész.
Majd ha megkaptuk a pénzt.

(Mindketten el)

3. jelenet

(Az úrhajónál. ANYÓ és BORI. ANYÓ varrja BORI elszakadt kötényét)

ANYÓ: Várj! Elszakadt a kötényed.
Nem mehetsz így tovább, Bori.

BORI: Nem szeretnék elmaradni.
Apókánk a két fiával
előre ment a sátorhoz.
Marci talán oda is ért.

ANYÓ: Lassú ő!
 BORI: De vonzza a lány!
 Félek, veszélyben van Réka.
 Mert ha minket idezárt a
 Hörcsög, akkor az úrkislányt
 szintén rabul ejtheti...
 ANYÓ: Vagy már rabul is ejtette.
 BORI: Csak nem sikerült neki?
 ANYÓ: Mit akarhat?
 BORI: Én már sejtem.
 Kincs lapul a sátor alatt.
 Azt akarja megszerezni.
 ANYÓ: Értem. Ti is meg Réka is
 akadályoztátok volna.
 Törbecsal a csibész: bezár
 mindenkit, ki útjában áll.
 BORI: Én csak azt nem értem, Anyó...
 ANYÓ: Mit, kislányom?
 BORI: Az úrhajó
 tapodtat sem mozdult innen.
 Pedig megrángattunk minden
 botkormányt, kart és fogantyút,
 minden gombot nyomogattunk.
(ANYÓ vizsgálja, kopogtatja az úrhajót)
 ANYÓ: Nem értek a technikához...
 tudod, Bori... de azt látom:
 összetákolt úrhajó ez,
 összefércelt, mint valami
 ócska, félig-készült ruha.
 nem is való utazásra.
 BORI: Úgy gondolod: inkább játék?
 ANYÓ: Úgy, úgy.
 BORI: Akkor Robot Réka
 - nem is robot?
 ANYÓ: Csupán Réka.
 BORI: Nem a Marsról jött a Földre?
 ANYÓ: Mindent megtudunk időben.
 BORI: Figyelj! Itt jön két szomszédunk...
 ANYÓ: Hörcsög uram, Menyét uram.
 BORI: Fogjuk el őket!

ANYÓ: De hogyan?
BORI: Van egy tervem...
ANYÓ: Mondd csak!
BORI: Súgom,
nehogy meghallják. Figyelj csak!

(BORI sugdos ANYÓ fülébe. ANYÓ kuncog)

ANYÓ: Bízd csak ide! Azt hiszed, hogy
nem vagyok én talpraesett?
BORI: Tudom. Tányértalpra-esett.
Elbújok. De hallgatózom.

(BORI elbújik az úrhajó vagy egy bokor mögé. ANYÓ igazítgatja a ruháját, készül)

4. jelenet

(Jön HÖRCSÖG és MENYÉT a levéllel)

MENYÉT: Tiszteletem, Dörmögőné.
HÖRCSÖG: Csókdossuk a mancsát, nagysád.
ANYÓ: Á, jó napot, szomszéd urak!
MENYÉT: Reméljük, hogy jó napunk lesz.
(A levélre és a zsebére üt)
ANYÓ: Nekem már van. S a tegnap is
igencsak jó napnak számít.
HÖRCSÖG: Nagy szerencse érte talán?
ANYÓ: Úgy bizony. A lottérián
telitalálatot értem.
MENYÉT: Mit nyert, drága Dörmi asszony?
ANYÓ: Sok-sok, tengernyi sok pénzt.
HÖRCSÖG: Lesz helye a nagy családban.
ANYÓ: A bocsaim nem tudják még.
Úgy szeretnék meglepetést
szerezni a kis mackóknak!
MENYÉT: Vegyen nekik ajándékot!
HÖRCSÖG: Valamilyen szép játékot.
ANYÓ: Úgy gondoltam én is. Talán
megtenné egy lengőhinta.
MENYÉT: Nagyon olcsó.
ANYÓ: Libikóka?

HÖRCSÖG: Csupán ketten ülhetnek rá.

ANYÓ: Hajóhinta?

MENYÉT: Sok a pénze.
Még hajót is vehet érte.

ANYÓ: Nemcsak hajót... Űrhajót is.
Ilyesfélét... Vagy éppen ezt.

MENYÉT: Remek ötlet.

ANYÓ: Csak nem tudom,
kié. Ki lehet a gazda?

MENYÉT: Szerencséje van: én tudom.

HÖRCSÖG (*súgva*): Megmondod, hogy a cirkuszé?

MENYÉT: Azt hiszed, hogy meszet ettem?
Több pénzt csalhatunk ki tőle,
mint a lányért a cirkusztól.
(*hangosan*)
Ez a drága, szép űrhajó
senki másé, mint - az enyém.

HÖRCSÖG: Az enyém is!

MENYÉT: E-gen... Miénk.

ANYÓ: Hát ez valóban szerencse.
Nem adnák el nekem?

MENYÉT: Hát...

HÖRCSÖG: Hát...

ANYÓ: Tisztességgel megfizetem.

MENYÉT: Megegyezünk, - akkor is, ha
nem nyerhetünk az üzleten.

(*ANYÓ nézegeti az űrhajót*)

ANYÓ: Nem, nem. Mégsem. Nem veszem meg.

MENYÉT: Nem? Miért nem?

ANYÓ: Nagyon kicsi.

HÖRCSÖG: Miért kell hogy nagyobb legyen?

ANYÓ: Tudják: három gyermekem van.
Nem nyápicok, nem cingárok.
Nem férnek el benne hárman.

MENYÉT: Ebben? Akár négyen is.

HÖRCSÖG: Kényelmesen! Táncolhatnak.

(*Táncra kéri, megpörgeti ANYÓt*)

ANYÓ: Látom, amit látok: szűk ez.
MENYÉT: Nézze, nagysád: mi itt, hárman:
kegyed és mi - beleférünk.
ANYÓ: Dehogy férünk. Még maguk sem.
HÖRCSÖG: Dehogy is nem! Tessék nézni!

(HÖRCSÖG bemászik az úrhajóba)

Gyere, Menyét!

MENYÉT: Fölsegítem
Dörmi asszonyt.

ANYÓ: Csak ön után.

MENYÉT: Első a hölgy.

ANYÓ: Majd ha látom,
hogyan maradt hely maguk mellett...

(MENYÉT is bemászik)

Benn vannak már? Csak ez kellett!

(Rájuk csapja az úrhajó ajtaját. Bent dörömbölnek. BORI előbújik)

BORI: Anyó! Anyó! Sikerült!

ANYÓ: Jöhet már az erdőórség:
az majd elbánik velük.

EGYÜTT: Az majd elbánik velük.

(Azt énekelve, hogy Nem jár pórul, nem jár pórul, nem jár pórul a családunk, - elsietnek)

5. jelenet

(A sátor előtt. MARCI érkezik kifulladásra)

MARCI: Hű, de előreszaladtam!
A többiek lemaradtak...

(Meglátja a robotbábot: az üres jelmezt)

Itt van Réka. Felém se néz...
Rossz a lelkiismerete.
Hékás-rékás! Mar a szégyen?
Jogosan mar. Kerek-perec
megmondom a véleményem.
Az úrhajód: csak ócskavas.
Nem egyéb, mint ócska tragacs.
Annyira sem röppent föl, mint
fészkeről a kőszáli sas.
Annyira sem, mint a fácán.
Ezzel ugyan nem megy vissza
a Marsra - csak sohanapján.

Lehet, hogy becsaptál minket?
Nem is ez az úrhajó volt,
ami hozott, hanem - másik?
Szólj már! Megkukultál? Fordulj!
Meddig várjak? Pirkadásig?

(Lökögeti, végül megfordítja vagy fellöki a bábót)

Jé! Ez üres! Mint a kas,
ha a méhek rajzanak.
Ez csak ruha. Hol a lány?
A sátorba bujt talán?
Én is bújjak be utána?
Miért is ne? Nem, nem, nem, nem.
Ha nem alszik, úgyis kijön.
Ha meg alszik, föl nem keltem.
S ha felébred? A kenyerét
jó vastagon kenem mézzel.
Ha fullánkok fenyegetnék,
megvívnék a méhecskéekkel.
Tenyeremen hordanám a
- tálat, melyből megkínálnám
eperízzel, málnadzsemmel...
Jaj, hol lehet a királylány?
Becsapott! Nem, nem lehet.
Réka ilyet nem tehet.
Odabenn a Dörmi-lakban
van egy remek messzelátóm...
Kihozom - s a fatetőről
fürkészem, míg meg nem látom.

(Bemegy a Dörmi-lakba. Kihozza a megkötözött RÉKÁt)

Nahát! Itt vagy? Megkötözve?

(Leoldja a köteléket)

Olyan vagy, mint egy földi lány.
Szegény. Ki bánt el így veled?
Mondd meg! Persze! nem szólhatsz, mert
a szádat is bekötötték.

(Leveszi a szájkötőt)

RÉKA: Marci! Édes Marci! Végre!
Köszönöm! Te szabadító!

(Átöleli, megcsókolja)

MARCI *(zavarban)*: Mi már csak ilyenek vagyunk.
Ha van egy kis szabadidőnk,
azonnyomban szabadítunk.

(Még egyszer megcsókolja a lány)

6. jelenet

(Megjön DÖRMÖGŐ, BERCI, BORI. ANYÓ is: meg kell oldani, hogy legalább néma szereplőként - Anyó-jelmezes statiszta - itt legyen. A fináléból nem maradhat ki sem Anyó, sem Réka)

BERCI: Mi az? Ti itt csókolóztok?
MARCI: Neeem, nem... csak ő csókol engem.
BORI: Add vissza, te mafla!
MARCI: De hát
pofon ez, hogy visszaadjam?

(Vonakodva megpuszilja a lányt)

(DÖRMÖGŐ fölemeli a kötelet a földről)

DÖRMÖGŐ: Mit keres itt ez a kötél?
RÉKA: Ezzel kötözték meg engem.
BORI: Én tudom, hogy kik tették ezt.
Hörcsög szomszéd és a Menyét.
Aki tudja, velem mondja.
MIND: Hörcsög szomszéd és a Menyét.
RÉKA: Hagyjátok, hogy megszökjenek?
BORI: Foglyul ejtettük már őket.
Bezártuk az úrhajóba.
RÉKA: Hurrá! Nem menekülhetnek!
BERCI: Mondd csak, Réka: nem félsz, hogy az
úrhajódat megindítják,
s elszáguldanak a Marsra?
RÉKA: Nem én, mert... az én úrhajóm...
MARCI: Ugye, tragacs?
RÉKA: Rosszabb annál.
Nem is úrhajó.
BERCI: Hanem mi?
RÉKA: Tudjátok, az úgy volt...
BORI: Hogy volt
RÉKA: Volt egyszer egy kislány. Neve...
MIND: Robot Réka.
RÉKA: Nem, nem Robot.
Úgy hívták, hogy Rigó Réka.
a Földön élt... Csak hát persze
messzi földön. Túl az erdőn...
MARCI: Túl az Óperencián is?

RÉKA: Nem, dehogy.

BERCI: Túl hét határon?

RÉKA: Legföljebb csak e g y határon.
Átköltöztem... Átköltözött!

DÖRMÖGŐ: Úgyis tudjuk: te voltál az.

RÉKA: Nem nyíltak ki ajtók, kapuk.
Azt akarták, hogy eltűnjek.
Mondogatták: idegen vagy.
Elveszed a munkát tőlünk.
Eleszed a kenyerünket.

BORI: Ezt fröcsögte a Hörcsög is!

RÉKA: Vándorcirkusz fogadott be.
Mint a bűvész segítője,
én bújtam a robotbába.
Ez afféle jelmez.

MARCI: És az
úrhajó?

RÉKA: Cirkuszi díszlet.

BORI: Te - elloptad?

RÉKA: Szó ami szó...
A cirkuszban is cikiztek.
Megverték, ha lassú voltam,
tányéromba szűken mértek.

BORI: Szegény.

MARCI: Nálunk nem éhezel.

RÉKA: Gondoltam: ha azt hinnétek,
hogy a Marsról jövök, talán
elfogadtok, megbecsültök,
keresitek kedvemet...
Játszhatom majd veletek.

MARCI: Jaj de jó, hogy földi lány vagy!

BORI (*D-re néz*): Velünk marad?

BERCI: Velünk játszhat?

RÉKA: Hadd ne játsszam robotkislányt!

DÖRMÖGŐ: Nem, nem. Úrhajósdit sem kell.
Holnap visszaviszünk mindent
a cirkuszba - köszönettel.

RÉKA: Jaj, engem is?

BORI: Téged? Dehogy!

DÖRMÖGŐ: Befogadunk. Légy, ha akarsz,
tiszteletbeli Dörmögő!

(A bocsok éljeneznek. BORI és RÉKA kézenfogva pörög)

BERCI: Hohó! baj van!

(Megtorpannak)

RÉKA: Mi baj, Berci?

BERCI: Ha te nem vagy marslakó, hát
azt sem tudhattad, hogy kincset
rejt a föld a sátor alatt.

RÉKA: Sose tudtam. Nem is mondtam.

BORI: Persze! Hörcsög szomszéd mondta.

DÖRMÖGŐ: Túléljük, hogy nincsen kincsünk.
Inkább munka után nézzünk!

RÉKA: Várjatok csak! Jut eszembe!

(Körülvészik)

Mikor ott lenn raboskodtam,
hallottam: a cipőm sarka
valamin - egy deszkán koppan.

BERCI: Mégis van kincs? Gyere, Marci!

RÉKA: Óvatosan! Ott gödör van!

(BERCI és MARCI bebújik a sátorba. Ódon céhládát húznak ki)

DÖRMÖGŐ: Itt a láda. Elég ódon.
Kincset rejt, ha nem csalódom.

BERCI: Nincs is rajta lakat?

MARCI: Nahát!
Gazdag lett a Dörmi-család.
(Ugrál)
Hurrá, hurrá, hurrá, hurrá...!

DÖRMÖGŐ: Lássuk, mi van benne! Nyitom...

(Nyitja a ládát. Nyikorgás. Kiemel egy habverő rézüstöt)

BERCI: Arany üst!

DÖRMÖGŐ: Ez? Dehogy is. Réz.
Habt szoktak verni benne.

(Kiemel egy habverőt)

BORI: Jé, habverő!

(Kivesz egy tepsit)

MARCI: Sütőtepsi!

(Kiemel egy habnyomót)

BERCI: Ezzel tejszínhabot nyomnak.
DÖRMÖGŐ: Mi van még itt? Mozsár, kanál,
kuglófsütő forma, fatál...
(Mindet kiveszik, ki-ki egy-egy szerszámot fog a kezébe)
Dédmamáék rejthették el.
MARCI: Hát ez nem kincs.
DÖRMÖGŐ: Úgy gondolod?
És ha cukrászműhelyt nyitunk?
BERCI: Sok-sok finomságot sütünk?
Eladjuk és gazdagodunk.
BORI: Kár, hogy Marci nem tud sütni.
MARCI: Én?! ja... Hát... Majd megtanulom.
Ne hidd, hogy nincs *sütnivalóm!*

CUKRÁSZKODÓ DAL

(MIND éneklük, közben pantomimszerűen utánozzák a cukrászmunkákat. RÉKÁt mindenki megpörgeti, megöleli, középre állítja)

MIND *(dal)*:

EGYENKÉNT, SORBAN: Keverünk, kavarunk,
keverünk, kavarunk...
MIND EGYÜTT: Cukrászkodni akarunk.
DÖRMÖGŐ: Sütnivaló sem hiányzik.
ANYÓ: Ez mifelénk nem hiánycikk.
BERCI: Szóba se jön, hogy haboznánk.
BORI: Készül a finom habosfánk.
MARCI: Képviselőfánk, marcipán...
BORI: Meg ne egyed mind, Marcikám!
EGYENKÉNT, SORBAN: Keverünk, kavarunk,
keverünk, kavarunk...
EGYÜTT: Cukrászkodni akarunk!
BERCI: Nincsen igazság, régi nóta.
Jól tudom én ezt évek óta.
DÖRMÖGŐ: Mondd, mi bajod van, drága Berci!
BERCI: Mondhatom én, ha nem nevensz ki.
Fő csemegénk a marcipán,
ám soha nincsen *bercipán!*
EGYENKÉNT, SORBAN: Keverünk, kavarunk,
keverünk, kavarunk...
EGYÜTT: Cukrászkodni akarunk!

(E dal és a velejáró tánc után a TABLÓ alatt a darabkezdő közös dalt éneklük)

MIND:

A Dörmögő-család
így köszönt ma rád:
brum-brum, brum-brum,
jó napot!

Vígan brummogunk,
mert hogy itt vagyunk
vendégségben
nálatok.

Minket is ha megtisztel egy
vendég,
látja majd, hogy kedvesek a
medvék.

Mert minden medve bocs-korában
csizmájában, bocskorában
járja már a jóbarátok útját.

Megsegít, ha bajba jutsz,
támogat, ha rászorulsz...
Kialts velünk háromszoros
h u r r á t !

F Ü G G Ö N Y